

«**وطن امروز**» از مزیت‌ها و تبعات تصویب **سندر مزارزها** گزارش می‌دهد

معاملات خطرناک رمزارزها

بانک مرکزی و وزارت اقتصاد مکلف به نظارت بر معاملات رمزارزها از طریق کارگزاری‌ها هستند تا مانع گسترش قاچاق و خروج پول شوند

گروه اقتصادی: سند «چارچوب سیاست‌گذاری و تنظیم‌گری بانک مرکزی در حوزه رمپول‌ها» تدوین و به تصویب رسید. این سند به طور قطع می‌تواند پایانی بر کلاهبرداری‌ها و مشکلات معاملات رمزارزها باشد که در سال‌های گذشته وجود داشته است اما نمی‌توان این موضوع را نادیده گرفت که مجاز شدن معاملات رمزارزها کمک می‌کند تا بسیاری از افراد بتوانند به راحتی سرمایه خود را به شکل زیرزمینی از کشور خارج کنند. حتی احتمال این وجود دارد که قاچاق و معاملات غیرقانونی به واسطه معاملات رمزارزها افزایش یابد. به همین دلیل ماموریت بانک مرکزی و وزارت اقتصاد درباره رمزارزها پایان نیافته است.

سند تنظیم‌گری بانک مرکزی در حوزه رمپول‌ها قرار شده بر هویت‌بخشی به موجودیت‌های کارگزار رمپول و نهاد امین به عنوان اشخاص تحت نظارت بانک مرکزی نظارت کند. همچنین مسؤولیت صدور مجوز با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است. تنظیم مقررات و نظارت موثر بر سلامت فعالیت درباره فعالن رمزارز دارای مجوز باید بیشتر از گذشته توسط بانک مرکزی انجام شود.

عبدالنصر همتی، وزیر امور اقتصادی و دارایی تأکید کرده است رمزارزها قابل رصد نیستند. این موضوع هر چند در دور زدن تحریم‌ها برای ایران تأثیر مثبتی داشته است اما می‌تواند در انحراف پول نیز موثر باشد. برای نمونه در حال حاضر معاملات قاچاق و مواد مخدر یکی از تهدیدات علیه جامعه است. در صورتی که قاچاقچیان بدانند به راحتی می‌توانند معاملات خود را از طریق رمزارز انجام دهند به طور قطع با رسمیت بخشیدن به رمزارزها این روند افزایش می‌یابد.

طبق اعلام نوش آفرین مؤمن‌واقفی، معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی، طبق سند جدیدی که تصویب شده، هدف صیانت از دارایی‌های عمومی است. از این رو کارگزار رمپول، موظف است از خدمات موجودیت‌های نهاد امین دارای مجوز از بانک مرکزی استفاده کند. همچنین با اخذ مجوز کارگزار رمپول، نسبت به اخذ مجوز نهاد امین نیز از بانک مرکزی اقدام کند.

عضو هیات عامل بانک مرکزی درباره رویکرد بانک مرکزی در حوزه رمزارز نیز گفت: در کنار ایفای وظایف قانونی بانک مرکزی درباره تنظیم‌گری فعال، این بانک در بخش رمزارزها در داخل کشور نیز اقدام می‌کند. سند چارچوب سیاست‌گذاری و تنظیم‌گری بانک مرکزی در حوزه رمپول‌ها منتشر شده است. بر مبنای آن بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به عنوان متولی مدیریت بازار پول و ارز، سیاست‌گذار و تنظیم‌گر نظام‌های پرداخت کشور و تنظیم‌گر در حوزه رمپول‌ها و ناظر بر مبادله آنها را انجام می‌دهد. هدف استفاده از ظرفیت‌ها و فرصت‌های نهفته در توسعه فناوری‌های نوین مالی، تقویت شفافیت در فعالیت‌های مرتبط با رمپول و آگاهی‌بخشی به مردم است.

علی خضریان، سخنگوی کمیسیون اصل ۹۰ مجلس نیز در این باره

گزارش

زینب سادات فخرایی؛ با وجود بیش از

۱۸ میلیون هکتار زمین احتکارشده دولتی، مجلس طرح آزادسازی این اراضی را به عنوان راه‌حلی برای حل بحران مسکن و بازسازی اقتصاد کلان کشور پیش رو دارد. این اقدام با کاهش فشار مالی بر خانواده‌ها و بهبود قدرت خریدی، می‌تواند به کاهش کسری بودجه، کنترل تورم

و تقویت وضعیت اقتصادی کشور منجر شود.

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی، اخیرا اعلام کرد میزان زمین‌های احتکارشده دولتی بیش از ۱۸ میلیون هکتار است و آزادسازی این زمین‌ها می‌تواند مشکل مسکن مردم را حل کند. در نگاه اول، به نظر می‌رسد این اقدام فقط بحران مسکن را کاهش می‌دهد اما آزادسازی زمین‌ها می‌تواند تأثیرات عمیقی بر اقتصاد کلان کشور بگذارد. حل معضل مسکن به معنای کاهش فشار بر بودجه خانوارهاست، چرا که طبق آمارهای رسمی، بیش از ۵۰ درصد درآمد مردم صرف هزینه‌های مسکن می‌شود. حذف این هزینه سنگین نه‌تنه‌به بهبود معیشت مردم کمک می‌کند، بلکه به دولت این امکان را می‌دهد که یارانه‌های پنهان را کاهش دهد و بخشی از بدهی‌های خود به بانک‌ها را تسویه کند. در نتیجه مشکلاتی مانند کسری بودجه، ناترازی بانک‌ها و تورم ناشی از استقرار دولت نیز به تدریج حل خواهند شد. مجلس نیز با هدف حل مشکلات اقتصاد کلان، این رویکرد را از طریق حل بحران مسکن دنبال می‌کند.

■ تأثیر هزینه‌های مسکن بر درآمد مردم و افزایش فشار اقتصادی

بحران مسکن در سال‌های اخیر، بویژه در مناطق شهری، شدت گرفته و باعث شده است تا خانوارهای شهری بیش از ۴۲٫۴ درصد از درآمد خود را صرف تأمین مسکن کنند. این سهم برای مردم تهران به حدود ۵۶ درصد می‌رسد؛ رقمی که با احتساب هزینه‌های ضروری دیگری مانند خوراک، پوشاک، حمل‌ونقل و تحصیل، عملا امکان پس‌انداز برای مردم باقی نمی‌گذارد. در چنین شرایطی، باید توجه داشت که در یک اقتصاد تورمی، پس‌انداز معنای چندانی ندارد، چرا که ارزش پول به سرعت کاهش می‌یابد. به عبارت دیگر، هزینه مسکن

نه‌تنها فشار مضاعفی به خانوارها وارد می‌کند، بلکه به‌عنوان نقطه شروع یک چرخه معیوب در اقتصاد ایران عمل می‌کند.

از آنجا که فشار هزینه‌های مسکن بر دوش خانوارها سنگین است، دولت ناچار به پرداخت یارانه‌های نقدی و پنهان به مردم شده است. بر اساس گزارش‌ها، در حال حاضر دولت ماهانه مبلغ ۲۶٫۳۲۰ میلیارد تومان یارانه نقدی به مردم پرداخت می‌کند که این رقم در سال معادل ۳۱۵۸۴۰ میلیارد تومان می‌شود. علاوه بر این، ایران سال ۲۰۲۲ در صدر پرداخت‌کنندگان یارانه انرژی قرار داشته و سالانه ۱۲۷ میلیارد دلار، معادل ۳۶ درصد از تولید ناخالص ملی خود را صرف یارانه‌های انرژی کرده است.

ایمان خالقی، کارشناس اقتصاد، در این باره توضیح می‌دهد: «زمانی که یارانه‌ها توسط دولت حذف شود، هزینه مصرف‌کننده‌د را افزایش می‌دهد اما دولت درآمد مردم را متناسب با آن افزایش نداده است و این کاهش قدرت خرید مردم را به دنبال دارد که اگر جبران نشود، تورم مردم را فقیر می‌کند. حتی اگر دولت بخواهد بنزین را با قیمت فوب خلیج‌فارس بفروشد، مردم توان خرید آن را نخواهند داشت.»

■ بحران مسکن و تأثیر آن بر کسری بودجه و ناترازی مالی کشور

در حالی که دولت به‌خاطر فشار معیشتی مجبور به پرداخت یارانه است، با کسری بودجه شدیدی نیز مواجه است. سید هادی موسوی‌نیک، کارشناس اقتصاد و عضو مرکز پژوهش‌های مجلس، در این باره می‌گوید: «دولت در بودجه ۱۴۰۴، سهم صندوق توسعه ملی از درآمدهای حاصل از فروش نفت را که قرار بود ۴۸ درصد باشد، به ۲۰ درصد کاهش داده است. در همین یک قلم، معادل ۴۰۰ هزار میلیارد تومان کسری وجود دارد که از منابع صندوق توسعه ملی استفاده می‌شود. همچنین دولت قصد دارد از محل مابه‌التفاوت واگذاری دارایی‌های مالی خود حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومان برداشت کند که این نیز به کسری بودجه افزوده می‌شود. در نهایت، کسری بودجه در سال آینده حداقل ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار میلیارد تومان خواهد بود.»

گفت: در چند وقت اخیر بازار رمزارز و مخاطرات آن بررسی شده است. همچنین کمیسیون اصل ۹۰ به دلیل وصول شکایتی از طرز کار دولت در این حوزه، جلساتی با حضور دستگاه‌های متولی برگزار کرد اما پیش از این به دلیل نبود یک قانون جامع برای فعالیت در حوزه رمزارزها، شاهد مشکلاتی بودیم. بنابراین کمیسیون اصل ۹۰ نسبت به طرز کار دستگاه‌های اجرایی ورود کرده است.

او افزود: پیش از این قرار بود در اصلاح قانون مبارزه با قاچاق، پیش‌بینی‌های قانونی برای رمزارزها صورت گیرد اما دولت اعلام کرد در حال تدوین لایحه‌ای مستقل در این باره است. بنابراین بحث اصلاح قانون مبارزه با قاچاق متوقف شده بود.

خضریان تصریح کرد: سندی در ستاد تحول ریاست‌جمهوری تدوین شده است که ۴ سرفصل اصلی تولد رمزارز، نگهداری رمز ارز، تبادل رمزارز و استفاده از رمزارز در پرداخت‌ها را مورد توجه قرار داده است. در کنار اینها، کمیته اقتصاد دیجیتال کمیسیون اقتصادی مجلس نیز در حال تدوین

طرحی در این باره است.

عضو هیأت رئیسه کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی با اشاره به تفاوت نظر بین بخش‌های مختلف دولت درباره رمزارزها گفت: وزارت اقتصاد و دارایی نگاه توسعه‌ای به رمزارزها دارد اما بانک مرکزی بر محدودسازی و کوچک‌سازی بازار رمزارز معتقد است، بنابراین مقرر شد کمیسیون اصل ۹۰ به عنوان نهاد هماهنگ‌کننده به موضوع ورود کرده و کمیته مشترکی با حضور همه دستگاه‌های ذی‌ربط اجرایی و پژوهشی و همچنین بخش‌های علمی دانشگاهی و خصوصی مرتبط تشکیل دهد تا با ایجاد وفاق و اتحاد نظر، یک طرح یا لایحه جامع درباره رمزارزها تدوین شود و همه بخش‌های درگیر از قانون جامع خروجی منتفع شوند.

طبق سند بانک مرکزی، نگهداری، خرید و فروش غالب رمپول‌ها، منضم پذیرش درجه بالایی از مخاطره و ریسک بازار است، چراکه قیمت این نوع از رمذارایی در بازارهای جهانی معمولاً با نوسان شدید همراه بوده و سازوکار قطعی برای مدیریت ریسک‌های مترتبه وجود ندارد. علاوه بر این، در حال حاضر نگهداری، خرید و فروش رمپول در کشور با ریسک‌های متنوعی از جمله ریسک‌های ناشی از تحریم، ریسک مسدود شدن یا نشان‌گذاری کیف رمپول کاربران و در نتیجه از دست رفتن یا از دسترس خارج شدن سرمایه آنان نیز روبرو است. از این رو بانک مرکزی تأکید کرده فعالیت در حوزه رمپول را توصیه نمی‌کند و مسؤولیتی در قبال ضرر و زیان احتمالی کاربران ندارد.

این سند، با توجه به شرایط کنونی کشور تدوین شده است. با توجه به نوظهور بودن موضوع و تحولات سریع در حوزه رمذارایی‌ها و بویژه رمذارایی‌ها، بانک مرکزی با همکاری سایر دستگاه‌های ذی‌بط، رصد مستمر این حوزه را در دستور کار قرار داده و در صورت نیاز نسبت به بازنگری سند و اطلاع‌رسانی لازم اقدام خواهد کرد.

در سال‌های اخیر بسیاری از ایرانی‌ها برای اینکه بتوانند در مقابل تورم ارزش دارایی خود را حفظ کنند وارد بازار رمزارزها شدند. حتی ماینرهای غیرقانونی زیادی شکل گرفت و مصرف برق ایران را به‌شدت افزایش داد اما این مساله موجب نشد ارزش افزودهای برای کشور به همراه داشته باشد. از طرف دیگر بسیاری از مردم از طریق کارگزاری‌های مستقر در دویی، ترکیه و… وارد معاملات رمزارزها شدند که این مساله باعث شد برخی از همین کارگزارهای خارجی کیف پول ایرانی‌ها را بلوکه کنند. به طور قطع سند ملی رمزارزها می‌تواند جلوی این تخلفات و آسیب به سرمایه مردم را بگیرد. نباید این نکته را هم نادیده گرفت که در صورتی که معاملات رمزارزها بدون نظارت انجام شود، به طور قطع می‌تواند اثرات منفی بر اقتصاد کشور داشته باشد، چرا که نظارت دقیقی بر معاملات رمزارزها وجود ندارد و امکان رصد میزان ورود پول و خروج پول نیز در آن ممکن نیست. به همین دلیل احتمال اینکه معاملات غیرقانونی برای قاچاق کالا و… شکل بگیرد وجود دارد. از طرف دیگر یکی از مسائلی که می‌تواند در معاملات رسمی رمزارزها جدی‌تر شود خروج پول از کشور است.

دولت باید به‌خاطر فشار معیشتی مجبور به پرداخت

این کسری بودجه، تورم را افزایش می‌دهد، چرا که به گفته موسوی‌نیک، هر ۱۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه، ۱٫۵ تا ۲ درصد بر تورم می‌افزاید. بنابراین وقتی مردم به‌خاطر هزینه‌های مسکن تحت فشار مالی قرار می‌گیرند، دولت مجبور به پرداخت یارانه می‌شود؛ یارانه‌هایی که اگر چه در کوتاه‌مدت می‌توانند تسکینی برای مردم باشند اما در بلندمدت تأثیر چندانی بر بهبود وضعیت اقتصادی نخواهند داشت. از طرف دیگر، دولت برای تأمین منابع یارانه‌ها مجبور به استقراض از بانک‌ها می‌شود. به گفته محمود بهمنی، رئیس کل اسبق بانک مرکزی، دولت حدود ۷۰۰ هزار میلیارد تومان بدهی به بانک‌ها دارد که معادل همان کسری بودجه است.

چرخه معیوب این بحران با ناترازی بانک‌ها ادامه می‌یابد. فرشاد محمدپور، معاون نظارت و تنظیم‌گری بانک مرکزی، میزان ناترازی بانک‌ها را حدود ۷۰۰ هزار میلیارد تومان اعلام کرده است. ناترازی بانک‌ها منجر به افزایش نقدینگی و در نتیجه رشد تورم می‌شود. این وضعیت در نهایت باعث کاهش درآمد ملی خواهد شد که خود سبب می‌شود مردم بیشتر از درآمدشان را برای مسکن هزینه کنند و همین‌طور این چرخه معیوب ادامه پیدا کند. این جریان اقتصادی نه‌تنه معیشت مردم را تحت فشار قرار می‌دهد، بلکه کل اقتصاد کشور را در یک دور باطل فرو می‌برد. اصلاحات بنیادین در سیاست‌گذاری‌های مسکن و اقتصادی ضروری است تا کشور از این بحران رهایی یابد.

■ حل بحران مسکن؛ کلید بهبود وضعیت اقتصادی کشور
آزادسازی ۱٫۸ میلیون هکتار زمین احتکارشده دولتی نه‌تنه بحران مسکن را حل می‌کند، بلکه می‌تواند به‌عنوان ابزاری موثر برای رفع مشکلات اقتصاد کلان کشور نیز عمل کند. طبق گفته رئیس مجلس، تنها ۶ درصد از این زمین‌ها، معادل ۳۰۰ هزار هکتار، می‌تواند به طور مستقیم در حل بحران مسکن نقش‌آفرینی کند. اگر مردم بتوانند از طریق این زمین‌ها خانه‌دار شوند و دیگر نیازی نباشد که

حدود ۵۰ درصد

اخبار

۸۹ درصد واگذاری‌ها مربوط به

نهادهای غیردولتی و خصولتی است

رئیس سازمان خصوصی‌سازی گفت: از مجموع کل خصوصی‌سازی‌های انجام شده، ۱۱ درصد مربوط به بخش خصوصی واقعی بوده و ۸۹ درصد واگذاری‌ها مربوط به نهادهای غیردولتی و خصولتی است.

زهره عالی‌پور درباره موانع دولتی خصوصی‌سازی اظهار داشت: با نگاهی به مبنای نظری در بحث‌های مدیریتی همه کشورها به این نتیجه می‌رسیم که موضوع مدیریت دولت و بخش خصوصی بر منابع تولید، کاملا از هم متفاوت است؛ کارکردهای بخش خصوصی قطعا توانایی بیشتری را برای بهره‌وری و استفاده از عوامل تولید دارد. بحران‌های بسیار جدی که در حوزه‌های اقتصادی اتفاق افتاد بر کاهش نقش دولت‌ها و تصدی‌گری دولت تأکید کرده و دولت‌ها خواستار نقش بیشتر بخش خصوصی شده‌اند.

رئیس سازمان خصوصی‌سازی با اشاره به اصل سوم قانون اساسی گفت: در اصل سوم قانون اساسی، کاهش تصدی‌گری‌های غیرضروری دولت، مورد توجه قرار گرفته است. چند سال روی این موضوع و تعیین حدود در عرصه‌های مختلف کار شد و اظهارنظرهای متفاوتی درباره این تعیین حدود انجام شد که در نهایت به ابلاغیه سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ منتهی شد. معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی درباره رویکرد خصوصی‌سازی دولت چهاردهم و چشم‌اندازهای آن، تصریح کرد: در ۴ تا ۵ سال گذشته با توقف قانون و روند خصوصی‌سازی لطمه‌ای به سیاست‌ها و اعتماد به بخش خصوصی وارد شده است.

وی ادامه داد: سازمان خصوصی‌سازی در شروع دولت، گزارش آماری از برنامه‌های خصوصی‌سازی کشور تقدیم هیأت واگذاری کرد که نشان می‌داد از مجموع کل خصوصی‌سازی‌های انجام شده، ۱۱ درصد مربوط به بخش خصوصی واقعی بوده و ۸۹ درصد واگذاری‌ها مربوط به نهادهای غیردولتی و برخی نهادهایی که به‌نوعی به حاکمیت اتصال دارند که به دلیل عدم تعریف عبارت قانونی و حقوقی به آن خصولتی اطلاق می‌شود.

عدم جذابیت صنعتی سازی ساختمان

به دلیل بالا بودن هزینه‌هاست

سرپرست مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی با تشریح اهداف این مرکز در دوره جدید گفت: مرکز تحقیقات وظیفه دارد فناوری‌های نوین ساخت‌وساز را شناسایی و تأیید کند. به گزارش تسنیم، یکی از مشکلاتی که طی چند دهه اخیر در حوزه مسکن و ساختمان مطرح بوده، استفاده از روش‌های قدیمی و منسوخ‌شده در ساخت‌وسازهاست. این روش‌ها علاوه بر اینکه به کندی در پیشبرد پروژه‌ها منجر می‌شوند، مضلات زیادی نیز ایجاد کرده‌اند.

سرپرست مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی با تشریح اهداف این مرکز در دوره جدید، گفت: مرکز تحقیقات وظیفه دارد فناوری‌های نوین ساخت‌وساز را شناسایی و تأیید کند. غزال راهب افزود: مرکز تحقیقات وظیفه دارد فناوری‌های نوین مناسب برای کشور را شناسایی و تأیید کند اما عملیاتی‌سازی این فناوری‌ها در صنعت ساختمان کشور نیازمند یک سازوکار خاص خارج از مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی است. یکی از مشکلات اصلی، عدم جذابیت صنعتی‌سازی به دلیل بالا بودن هزینه‌هاست. به علاوه، بسیاری از موانع موجود در پذیرش فناوری‌های نوین، مربوط به فرآیندهای اجرایی، موانع اداری و حتی مشکلات در تصویب پروژه‌ها هستند. در حال حاضر، برنامه هفتم توسعه پیش‌بینی کرده است حدود ۱۵ درصد ساخت‌وسازهای کشور باید خصوصی‌سازی شوند. در حال حاضر، این میزان هنوز کمتر از پیش‌بینی‌ها است و باید برای رفع موانع اقداماتی انجام شود.

نیاید بهانه‌ای برای عدم واردات خودرو و وجود داشته باشد

سخنگوی شورای رقابت گفت:شورا از واردات خودرو حمایت می‌کند تا بازار تنوع پیدا کرده و به تعادل برسد. بنابراین امروز هم برای واردات دیر نیست و نباید بهانه‌ای برای این کار وجود داشته باشد. سپهر دادجوی‌توکلی با بیان اینکه شورای رقابت همواره بر واردات تأکید داشته و به‌شدت پیگیر واردات خودرو بوده است، گفت: واردات خودرو ابزاری است که موجب تعادل بخشی در بازار عرضه و تقاضا خواهد شد. برخی مشکلات وجود دارد که شاید بهانه‌ای برای کند شدن واردات باشد، از این رو شورای ارقابت طی صوبه‌ای سعی در تسهیل واردات و نرخ‌گذاری دارد. سختگوی شورای رقابت تأکید کرد:شورای رقابت برای تعادل بخشی به عرضه و تقاضا، تصور می‌کند اکنون این بالاس شکلی متعادل ندارد، بنابراین شورا از واردات خودرو حمایت می‌کند تا بازار تنوع و تکثر پیدا کرده و به تعادل برسد. توکلی تأکید کرد: امروز هم برای واردات دیر نیست و نباید بهانه‌ای برای این کار وجود داشته باشد.

سخنگوی شورای رقابت خاطر نشان کرد: حتی اگر امروز واردات انجام شود، به فرآیند عرضه و تقاضا و شکستن انحصار کمک خواهد کرد. توکلی در پاسخ به سوالی درباره واردات خودرو به هر صورت و شکل گفت: برای تنظیم بازار، به تزریق خودرو نیازمندیم اما شورای رقابت صرفا دستورالعمل‌هایی صادر می‌کند تا بازار از شکل کنونی خارج شود. وی تأکید کرد: عبارت واردات به هر شکلی به معنای ورود هر نوع خودرویی به کشور نیست، بلکه تنظیم‌گران فنی تدابیر ویژه‌ای در نظر می‌گیرند تا به اصل موضوع خدشهای وارد نشود. توکلی ادامه داد: واردات باید انجام شود و این کار با هر تدبیری و با در نظرگیری شرایط ارزی و مصرفی و نوع کالای وارداتی باید اتفاق افتد. بازار به تعادل و تنوع بیشتر نیاز دارد؛ خلاصه در زمینه خودروهای اقتصادی که اقبال ضعیف‌تر توان استفاده از آنها را داشته باشند و خودرو به راحتی در اختیارشان باشد و سخن بنده، ناظر بر این قضیه است!

